

Delrapport: Forskning på opplæringstilbud for nyankomne elever

Hva skal til for at nyankomne elever får god opplæring?

Forskning viser at skolen trenger en gjennomtenkt plan og et system for å ta imot nyankomne elever.

RAPPORT | SIST ENDRET: 17.01.2023

Tittel:

Norskinnlæring, faglig utvikling og nye venner – er det mulig på samme tid? Delrapport fra prosjektet Forskning på opplæringstilbud til nyankomne elever

Rapporten:

[Last ned rapporten hos NIFU \(PDF\)](#)

Forfatter:

Berit Lødding, Marianne Takvam Kindt, Gunhild Tveit Randen, Brit Lynnebakke, Frida Felicia Vennerød-Diesen, Karl Solbue Vika og Jens B. Grøgaard

ISBN:

1892-2597 (Nettutgave)

ISBN:

978-82-327-0580-1 (Papirutgave)

Utgiver:

NIFU

År:

2022

Rapportserie

Denne delrapporten er den første publikasjonen fra prosjektet "Forskning på opplæringstilbud til nyankomne elever" som NIFU gjennomfører på oppdrag av Utdanningsdirektoratet.

Målet er å få mer kunnskap om opplæringstilbud for nyankomne elever og hva som gir god opplæring for disse elevene. Dette undersøkes gjennom de fire overordnede temaområdene

1. Pedagogisk innhold og praksis
2. Tilbudsutforming og regelforståelse
3. Erfaring med opplæringstilbud
4. Kompetanse og samarbeid

[Se også sluttrapporten](#)

Hovedfunn

- Stor variasjon i organiseringen av opplæringen for nyankomne elever, men det mest vanlige tilbudet er opplæring i ordinær klasse.
- Behov for gode rutiner, forutsigbarhet, tid, støtte, tilrettelegging og trygghet.
- Viktigheten av en gjennomtenkt, godt begrunnet og vel forankret plan.

Vanligst med opplæring i ordinær klasse

Elever med annet morsmål enn norsk og samisk har rett til særskilt språkopplæring inntil de har tilstrekkelige ferdigheter i norsk til å følge den ordinære opplæringen.

Særskilt språkopplæring betyr særskilt norskopplæring, og ved behov også morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring.

Kommuner og fylkeskommuner har stort handlingsrom for hvordan opplæringen kan organiseres i overensstemmelse med elevenes behov og rettigheter.

På landsbasis er det mest vanlige tilbudet til nyankomne elever opplæring i ordinær klasse. Samtidig er det stor variasjon i organiseringen av opplæring for nyankomne elever, fra innføringstilbud i egne grupper, klasser eller skoler, til helt eller delvis integrert i ordinære klasser.

Gode rutiner, forutsigbarhet, tid, støtte, tilrettelegging og trygghet viktig

De nyankomne elevene skal lære norsk, ha faglig progresjon og få opplæring i et trygt og godt skolemiljø. Kanskje er det vanskelig å sikre elevenes språklige, faglige og sosiale behov i samme opplæringstilbud? NIFU finner en utbredt oppfatning om at opplæring i egne innføringstilbud vektlegger trygghet mer enn faglig progresjon. Samtidig vurderes trygghet og tid til oppfølging som avgjørende for elevenes læring og deltakelse. I ordinære klasser kan nyankomne elever lett bli glemt, er en erfaring blant både lærere og elever.

Sosial inkludering virker å være en utfordring uansett, ettersom nyankomne elever i alle tilbudstyper savner sosial omgang med det de kaller «norske» elever. En foreløpig konklusjon er at formen på organiseringen av tilbudet til nyankomne elever er mindre viktig enn hva som tilbys i opplæringen. Forskerne peker på at det som trengs er gode rutiner, forutsigbarhet, tid, støtte, tilrettelegging og trygghet.

Gjennomtenkt og forankret plan viktig

Ifølge rapporten er det både fordeler og ulemper med innføringstilbud og med direkte innplassering i ordinære klasser. Det viktigste synes likevel å være at skolen har en gjennomtenkt og godt begrunnet plan som er støttet av skoleeier og vel forankret blant de ansatte. Planen må sikte mot at også nyankomne elever skal være fullverdige medlemmer av skolefelleskapet. Det må altså gjøres mye arbeid i den enkelte skole, som vil innebære kompetanseutvikling, selvrefleksjon og utfordring av egen praksis.

[Mer informasjon om forskning om opplæringstilbudet for nyankomne elever.](#)

[Se webinar fra lansering av rapporten hos NIFU \(skroll et stykke ned på siden for å finne webinar\)](#)